

Торгівля у січні-квітні 2018 року

У січні-квітні темп зростання обсягів випуску ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” становив 7,6¹% (п/п) [$\pm 0,1$ в.п.] (8% у січні-березні 2018р., 1,9% у січні-квітні 2017р.) та продовжує бути лідером за темпами зростання серед основних ВЕД.

З початку 2018 року (на противагу 2017р.) основний вклад у формування позитивної динаміки внутрішньої торгівлі мала оптова торгівля (позитивний внесок у січні-квітні 2018р. – 5,4 в.п., приріст – 7,8% (8,2% у січні-березні 2018р. та 0,1% у січні-квітні 2017р.)). Хоча роздрібна торгівля і не поступалась за темпами (приріст 7% (7,6% у січні-березні 2018р., 5,8% у січні-квітні 2017р.)), мала менший внесок аніж оптова торгівля (2,2 в.п. відповідно). Основними факторами впливу були інвестиційний попит з боку підприємств в умовах розширення пропозиції споживчих та інвестиційних товарів в економіці, а також споживчий попит з боку домогосподарств.

Очікується, що у I півріччі 2018 року зростання обсягів внутрішньої торгівлі зберігатиметься на досить високому рівні, хоча буде дещо нижчим за показник січня-квітня 2018 року (ефект бази минулого року – 8,7% у I півріччі 2017 року). Зростання підтримуватиметься продовженням дії таких позитивних факторів як: розширення споживчого попиту домогосподарств, що стимулюватиметься підвищенням рівнем мінімальної заробітної плати й зростаючою виробничою активністю, стабільний попит на торговельні послуги з боку окремих підприємств реального сектору економіки.

“у січні-квітні 2018р. ВЕД “Торгівля” продовжує лідирувати за темпами зростання серед основних ВЕД за рахунок досить високих показників розвитку як оптової, так і роздрібно торгівлі”

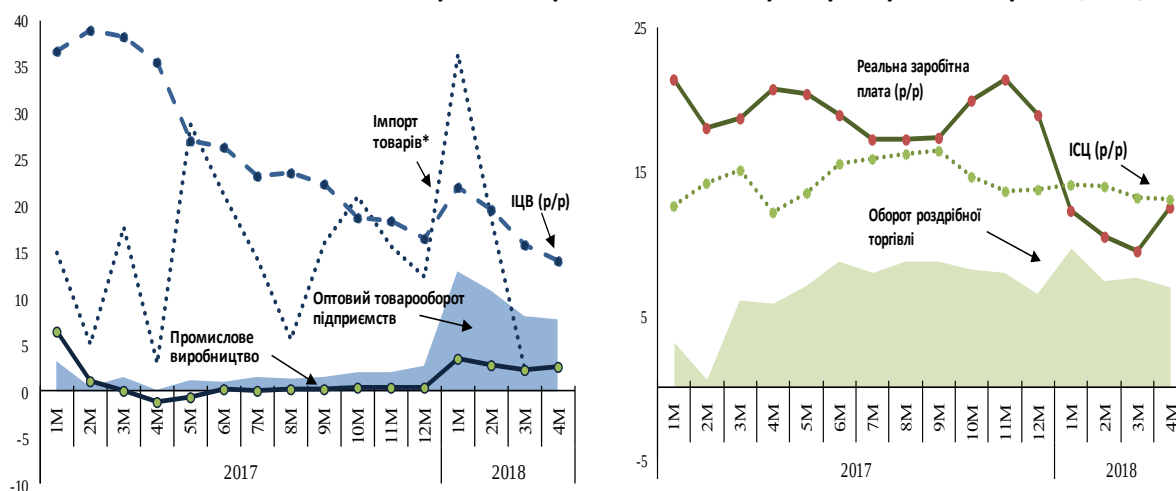
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	4М 2017	3М 2018	4М 2018	внесок, в. п. (4М 2018)*	структура, % (4М 2017)*
ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів”*	1,9	8,0		-	
Оптовий оборот підприємств	0,1	8,2		5,4	69,3
Оборот роздрібно торгівлі	5,8	7,6		2,2	30,7

Джерело. ДСС

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних ДСС

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібно торгівлі, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ

Джерело. ДСС, НБУ

¹ Оцінка Мінекономрозвитку

Основними чинниками були:

Стимулюючі:

(1) зростаюча купівельна спроможність домогосподарств, в т.ч. через ефект чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 3723 грн. з 01.01.2018р.) та проведення з 01.04.2018 перерахунку пенсій для працюючих пенсіонерів та пенсіонерів силових структур (за даними Пенсійного фонду України у квітні розмір пенсії збільшився у 463,4 тис. осіб, на їх виплату спрямовано 2,72 млрд. гривень).

Довідково. У квітні 2018р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 27,3% до 8480 грн., що у 2,3 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (3723 грн.), та реальної – на 12,5% відповідно. За січень-квітень номінальної середньомісячна заробітна плата на 26,4% до 8101 грн., реальна – на 11,2%.

(2) сталість прийнятної цінової динаміки (у квітні 2018р. (р/р) ІСЦ (зміна до відповідного місяця попереднього року) становив 13,1%, у березні 2018р. (р/р) – 13,2%);

(3) зростання споживчого кредитування та позитивна динаміка кредитування як підприємств роздрібної, так і оптової торгівлі (станом на кінець квітня 2018р. порівняно з аналогічною датою 2017р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 28,4% (найбільше зростання за останні 12 міс.), обсяг кредитів наданих підприємствам роздрібної торгівлі збільшився на 7,5%, незважаючи на надто високу базу порівняння аналогічного періоду 2017р. – зростання у 1,9р., підприємствам оптової торгівлі, – на 5% відповідно (тенденція триває починаючи з жовтня 2016р.));

(4) попит на послуги оптової торгівлі з боку промислових виробників товарів проміжного споживання (у січні-квітні 2018р. (п/п) зростання виробництва на 4,1% порівняно з падінням на 3,1% у січні-квітні 2017р.) та інвестиційних товарів (у січні-квітні 2018р. (п/п) зростання на 6,2% порівняно з 7,1% у січні-квітні 2017р. відповідно).

Регіональний розріз. У січні-квітні 2018 року в усіх 25 регіонах, без винятку, продовжилося зростання обороту роздрібної торгівлі. Загалом вплив Донецької та Луганської обл. на динаміку обороту роздрібної торгівлі у січні-квітні 2018р. становив “плюс” 0,23 в.п. (Донецька обл. “плюс” 0,19 в.п., Луганська обл. “плюс” 0,04 в.п.).

Табл. 2. Обороти роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання		
	4М 2018р.	частка у структурі, 4М 2018р.	внески, в. п.		4М 2018р.	частка у структурі, 4М 2018р.	внески, в. п.
Вінницька	11,1	2,7	0,3	Рівненська	2,6	1,8	0,1
Закарпатська	9,2	2,3	0,2	Чернівецька	3,3	1,6	0,1
Сумська	8,9	2,0	0,2	Запорізька	3,5	4,3	0,2
Черкаська	8,8	2,4	0,2	Волинська	3,8	1,8	0,1
Чернігівська	8,7	2,0	0,2	Хмельницька	3,9	2,4	0,1

Джерело. ДСС

Очікування. У I півріччі 2018 року динаміку внутрішньої торгівлі продовжуватимуть визначати як зростання обороту роздрібної торгівлі, яке буде підтримуватися споживчим попитом домогосподарств, так і зростання оптового товарообороту підприємств, на який безпосередньо впливатиме виробнича активність більшості підприємств переробної промисловості та будівництва.

Темпи зростання зберігатимуться на досить високому рівні, хоча і будуть дещо нижчими за показник січня-квітня 2018 р (ефект статбази минулого року).

Довідково. За даними ДСС у II кв. порівняно з I кв. 2018р. підприємства роздрібної торгівлі очікують на позитивну динаміку індикатору ділової впевненості в роздрібній торгівлі – збільшення на 5,3%.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних тенденцій.

“зростання у внутрішній торгівлі підтримувалося збільшенням попиту з боку домогосподарств, уповільненням цінової динаміки на споживчому ринку та попитом з боку окремих секторів виробничої сфери”

“у січні-квітні 2018 р. у всіх 25 регіонах, без винятку, продовжилося зростання обороту роздрібної торгівлі”

“у I півр. 2018р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме зростання як роздрібної, так і оптової торгівлі за рахунок споживчого попиту та виробничої активності в більшості ВЕД”